

INDSIGTER

De mange stemmer om børn, unge og uddannelse

Fredericia
Kommune

INDHOLD |

Indledning

Hvem har vi fået input fra?

Hvad har vi været undersøgende på?

Kerneinput indsamlet:

- Borgerperspektiver (Unge, forældre, foreninger, råd)
- Faglige perspektiver (Medarbejdere, ledere, virksomheder, det boligsociale)
- Forskningsperspektiver (Forskere)

INDHOLD | Indledning

I Fredericia er vi i gang med at lave en ny politik for børn, unge og uddannelse. En politik, som kommer til at sætte retningen for arbejdet med børn og unge frem mod 2030. For at kunne skabe en politik, som kan skabe mest mulig værdi for børnene og de unge, er vi startet med at indsamle input fra børn, unge, medarbejdere, ledere, skolebestyrelser, råd, foreninger og organisationer samt fra forskningen. Essensen af disse input er samlet i dette katalog, som vil fungere som udgangspunkt og inspiration for udformningen af den nye politik.

KATALOGET INDEHOLDER INPUT, SOM FLERE HAR SAGT.

I en intensiv indsamling af input i perioden fra 25. sep. til 8. nov. 2023 har mange bidraget med deres erfaringer, stemmer og ideer. Der er således blevet indsamlet et stort antal input. For at kunne arbejde videre med det i forhold til en ny politik er der lavet en mønsteranalyse på de mange input, og denne analyse er mundet ud i dette katalog. Kataloget består af en række kerneinput. Kerneinput er repræsentative og kommer fra flere personer og på tværs af de inddragende mødeaktiviteter. Citaterne er alle ægte citater, og de er udvalgt af den nedsatte arbejdsgruppe som de mest sigende citater blandt flere med et tilsvarende indhold. Ved at arbejde med inputtene på denne måde sikrer vi, at kataloget indeholder input, som der er flere, der tillægger værdi. Dette materiale indgår nu i de videre overvejelser, som Børne- og Skoleudvalget og Unge- og Uddannelsesudvalget skal have i forhold til retningen for den ny politik for børn, unge og uddannelse.

Rigtig god læsning.

INDHOLD | Metode

Et metodekritisk blik

Det er værd at bemærke, at der på trods af mange input også er mange derude, som naturligvis ikke er kommet med input. Dette katalog er således dannet på baggrund af de tendenser, som vi ser tegne sig i inputtene fra de mange inddragende aktiviteter samt data fra undersøgelser blandt kommunens børn og unge og den eksisterende forskning omkring børn og unges trivsel både socialt, fagligt og psykisk.

Skriftlige input

Antallet af unge respondenter er svingende fra distrikt til distrikt. Der er få besvarelser fra elever i grundskolen, mens der er flere fra de lidt ældre unge. Dette er ikke blevet vægtet i denne overordnede mønsteranalyse. Det vil vi være opmærksomme på i relation til indhentning af feed back og yderligere input i januar 2024 i forbindelse med præsentation af første overordnede udkast til ny politik.

HVEM HAR VI FÅET INPUT FRA?

Fredericia
Kommune

I PERIODEN FRA 25.SEP. TIL 8.NOV. ER DER INDSAMLET INPUT

INTERESSETER	INTERVIEW	INSENDT
Unge	10	91
Fagpersoner	20	
Ledere	22	46 (Ledere + fagpers.)
Foreninger/Råd	24	-
Forældre/borgere	25	15
Erhvervsliv	1	1
Ungdomsuddannelser (ledere)	5	0
Forskning	2 konferencer med forskere (VIVE + Børns Vilkår)	-
Politiske udvalg	4 udvalg	-

HVAD HAR VI VÆRET UNDERSØGENDE PÅ?

Fredericia
Kommune

Intro

DEN GODE HVERDAG

Vi har taget afsæt i spørgsmålet
HVAD ER DEN GODE HVERDAG FOR ALLE
BØRN OG UNGE (0-25 år) ?

Vi har været nysgerrige på....

- Hvad siger børn og unge i forskellige undersøgelser om det gode børne- og ungeliv.
- Hvad må børn og unge i Fredericia ikke undvære, når de vokser op i Fredericia.
- Børne- og ungesyn
- Vision2033

Børn og unge om det gode børne- og ungeliv

**VENSKAB,
FÆLLESSKAB**

FAMILIEN

**LYTTENDE OG
FORSTÅENDE
VOKSNE**

**DIGITALE
TEKNOLOGIER**

BALANCER

VARIATION

KERNEINPUT

- > Borgerperspektiver
- > Faglige perspektiver
- > Forskningsperspektiver

> Borgerperspektiver

Fredericia
Kommune

INPUT | Borgerperspektiver

EN VEN I HVERDAGEN

Gode venner, familie og meningsfulde fællesskaber er kernen i det gode børne- og ungeliv. Venner og fællesskaber om aktiviteter gør børn og unge mere glade i hverdagen. Det er rart og sjovt at fordybe sig i aktiviteter, som interesserer én sammen med andre. Man glemmer lidt at bekymre sig om, hvad de andre tænker. Venner i både barndommen og ungdommen giver glæde, tryghed og oplevelsen af accept. Men, ikke alle oplever at blive inviteret med i gode, meningsfulde fællesskaber og derved få muligheden for at knytte venskaber. Det kan hurtigt medføre mistrivsel, hvis der ikke gribes ind.

En god dag skabes, når jeg er sammen med mine venner, og jeg kan mærke, at der blive lyttet til hinanden.

- Ung fra Fredericia

INPUT | Borgerperspektiver

HVERDAGEN SKAL LEVES OG IKKE OVERLEVES

Når man har en lang skoledag, venner man gerne vil nå at se, fritidsinteresser som man gerne vil deltage i og sociale medier alle vegne, kan hverdagen godt opleves som en kamp for at holde hovedet oven vande.

Stress er blevet et hverdagsord, som alle aldersgrupper bruger. Både børn, unge og familier har brug for tid til at fordybe sig og være til stede, så oplevelser kan huskes, og relationer kan dyrkes.

En god hverdag er en hverdag uden stress og uden for meget indhold. Bare en dag, hvor man kan have ro i sindet, så det er muligt at få ting gjort stressfrit.

- Ung fra Fredericia

INPUT | Borgerperspektiver

NÅR DET SVÆRE GIVER MENING

I skolen og i fritiden vil vi gerne udfolde os og blive tilpas udfordret på forskellige måder i løbet af dagen. Når man kommer succesfuldt igennem det svære, føler man sig dygtigere, og man får mod på mere. Omvendt får man mod på mindre, når man oplever det svære som alt for svært, eller når man ofte bliver sat i situationer, hvor man har en oplevelse af ikke at klare sig godt. Hvis man bruger både kroppen, computeren og hænderne i løbet af dagen, får man mere overskud, og det bliver sjovere at udvikle sig, som man skal.

*En dag, hvor man forstår
eller har lært noget i
timerne, og ikke bare
misforstår det hele.*

- Ung fra Fredericia

INPUT | Borgerperspektiver

HVOR SES VI EFTER SKOLE?

Det er af stor betydning, at der er muligheder for at lave ting udenfor skoletiden med venner og familie. For nogle børn og unge ser de kun 'de andre' online efter skole, fordi skoledagen er lang. De ved heller ikke altid, hvad de skal finde på - eller hvad de kan lave. Det er svært at vide, hvad der er af aktiviteter og tilbud rundt omkring, og så er det bare nemmere at gøre, som man plejer og være sammen digitalt i stedet for fysisk.

At der bliver skabt mere plads til at mødes i virkeligheden.

- Ung i Fredericia

INPUT | Borgerperspektiver

EN BETYDNINGSFULD VOKSEN TIL AT LETTE SKULDRENE

Voksne spiller en kæmpe rolle for børnenes og de unges motivation til at være den de er, og lære det de skal. For børn og unge er den betydningsfulde voksen én, der lytter og tager sig tid til at lytte. En, som ikke har travlt og allerede er på vej videre. Det smitter af på hverdagen, når de voksne gør sig umage, giver plads og er tydelige voksne. Det er værdsat, når voksne sætter rammer, men børn og unge vil samtidig også tages alvorligt og have indflydelse på de rammer, de befinder sig i.

*At vi alle har en voksen,
som man kan fortælle hvad
der bekymrer en, uanset
om det er en forældre,
pædagog eller en anden.*

- Ung i Fredericia

INPUT | Borgerperspektiver

AT BLIVE GREBET MED DET SAMME

Børns liv starter i familien. Familien er den vigtigste base. Nogle børn er i risiko for at vokse op med forældre, der ikke altid magter at tage hånd om dem. Andre har stærke familier, men udvikler på trods af det alvorlige problemer. Og forældrerollen opleves af mange som vanskelig, når man skal handle ud fra både krav, forventninger og bekymringer ift. ens egne og andres børn.

Derfor er det vigtigt, at der altid er nogen som griber børn, unge og familier, når ting ikke går, som de skal. Fra de allertidligste til de allermest alvorlige bekymringer. Forældre, naboer, foreninger, lærere, pædagoger og kommunen kan allesammen hjælpe børn og unge, der hvor de er, så børn og unge på vej i mistrivsel bliver grebet i tide.

De små ting gør ofte den store forskel.

- Far til to

Det er vigtigt at føle, at man hører til et sted - både fysisk på skolen og socialt.

- Ung i 9.klasse

INPUT | Borgerperspektiver

DET DIGITALE KOMPAS

Børn og unge bruger teknologier til mange ting i hverdagen. Først og fremmest som redskaber til at være i kontakt med deres nærmeste og til, når de bare gerne vil 'slappe af' og koble fra. Men de sociale medier skaber også relationspåstyr blandt børn og unge. De bliver påvirket både positivt og negativt, og problemer opstår, som skal håndteres - og tit påvirker de også den fysiske verden. Ofte prøver børnene og de unge selv at håndtere dem, da de ikke altid oplever, at de voksne helt forstår at hjælpe. De voksne ved jo ikke, hvad der foregår.

Jeg har lært at vende telefonen om.

- Ung 18 år

INPUT | Borgerperspektiver

NÅR LEG BLIVER TIL LÆRING OG LÆRING BLIVER TIL LEG

Børn skal have plads og tid til at være børn. De skal lege, eksperimentere, forundres over de mindste ting og dele det hele med folk omkring sig. I deres verden skal bekymringer om at begå fejl ikke fylde hele tiden, og tankerne skal ikke optages af, hvordan de skal præstere næste gang. Når den umiddelbare og legende tilgang er stærkest, lykkes det at skabe både leg, læring og fællesskaber på samme tid.

Den fysiske leg skal genoplives – den er vigtig og man mærker børnene bliver gladere.

- Forælder

INPUT | Borgerperspektiver

AT LÆRE AT VÆRE I VERDEN

Hvordan tager man ansvar i verden, uden man knækker under den? Hvordan handler man i en tid, hvor mange udfordringer virker uoverskueligt store?

Børn og unge må lære at navigere i en kompleks verden med mange aspekter, hvor en kernekompetence er at kunne tage ansvar for både sig selv og for fællesskabet. Hvor store naturligt tager sig af små, hvor man inviterer alle med, og hvor man gør noget, hvis noget ikke fungerer godt.

Vi skal lære børn at tage ansvar - derved bliver de også betydningsfulde, og det booster deres selvværd.

- Frivillig voksen i foreningslivet

INPUT | Borgerperspektiver

INGEN KAN LYKKES ALENE

Vi er afhængige af hinanden for at lykkes bedst. Det gør sig både gældende for den enkelte, men også for foreninger og kommune - vi skal turde dele problemstillinger og succeser med hinanden. Vi lykkes bedst, når vi f.eks. arbejder sammen om at hjælpe børn med at lære at være en del af fællesskabet.

Når først man er en del af et dedikeret fællesskab, så opstår der et nærvær og en følelse af, at man betyder noget for hinanden. Fællesskabet bliver noget vigtigt. I det positive fællesskab finder børn og unge ind til sig selv, finder styrke og glæde.

Livets læring sker i et samspil.

- Frivillig voksen i forening

De voksne skal åbne døre for alle børn og unge.

- Leder

> Faglige perspektiver

Fredericia
Kommune

INPUT | Faglige perspektiver

VI SÆTTER SPOR I HINANDEN

Når voksne er nysgerrige på barnets eller den unges perspektiver, skaber det tryghed og hjælper dem med at åbne verden op. Voksne, som børn og unge er trygge ved, giver ro i hverdagen, og uanset om vi voksne gør det godt eller dårligt, sætter vi varige spor i børnene og de unge.

Alle børn skal føle sig set og forstået, som dem de er, og det de kommer med. Alle børn kommer med noget særligt”.

- Pædagog

“Det gør en kæmpe forskel, at børn har en nærværende voksen, som kender dem godt, og som de møder kontinuerligt i deres opvækst.

- Pædagog

INPUT | Faglige perspektiver

ET NEJ ER OGSÅ AT VÆRE EN GOD FORÆLDRE

Forældre vil gerne gøre det så godt, som overhovedet muligt, men hvordan er man de bedste forældre for børn og unge, når livet går op og ned? Forældreskabet har momenter, hvor usikkerheden opstår.

At møde børn med kærlighed, krav og nærvær, betyder også at lede dem og sætte klare grænser og rammer. At vise ens børn, at alle kan og må bidrage til fællesskabet, for det skal læres, at fællesskabet er et fælles ansvar.

Forældre er den vigtigste usynlige klassekammerat. De er med til at danne det gode fællesskab.

- Leder

INPUT | Faglige perspektiver

JEG TØR GODT

Alle børn og unge lærer med kroppen, og de stærkeste minder er noget, man har gjort. Ikke noget man kun har læst eller snakket om. Når vi skærmer børn for meget, frarøver vi dem muligheden for at lære alt det rigtig vigtige, og vi fratager dem muligheden for at opleve alt det rigtig mindeværdige.

Vi skal give børn og unge mod til og mulighed for at udtrykke sig i trygge rammer, så forskellige perspektiver får plads, og man tør være sig selv.

Alle børn har ret til at prøve at brække en arm.

- Voksen

INPUT | Faglige perspektiver

HVERDAGEN ER EN, MAN GLÆDER SIG TIL

Glæden skal hver dag kunne findes i noget forskelligt for forskellige børn og unge. Men de allerbedste dage er dem, hvor man har glædet sig på forhånd - og glæder sig igen.

En opvækst med leg, kreativitet, kultur, idræt og virksomhedssamarbejde giver gode muligheder for store og små højdepunkter i hverdagen. Det giver noget ekstra at få mulighed for at prøve sig selv af i trygge rammer og forbinde det, man skal lære, med den virkelige verden.

Børn og unge skal kunne glæde sig til noget. Det er vigtigt og afgørende.

- Leder

Lad børn blive til nogen, før de skal blive til noget.

- Leder

INPUT | Faglige perspektiver

DEN SUNDE VEJ I DEN DIGITALE LABYRINT

Hvad gør vi voksne, når vores digitale kompas slet ikke passer med børnenes og de unges? Hvis kompas viser rigtigt hvornår?

Børn, unge og voksne befinder sig i forskellige digitale universer. Her sker der altid noget spændende, og der er altid noget på spil. Derfor har børn og unge brug for nysgerrige voksne og dialog om det, som er på spil i den digitale labyrint, for ikke at fare vild og miste fodfæste.

Børnene og de unge har brug for, at de voksne og samfundet sætter sunde grænser for deres online liv og hjælper dem, når konflikter opstår. Fuldstændig som var det i den fysiske verden.

I forhold til telefonerne oplever vi først problemer når de kommer på de sociale medier – børnene har ikke lært at gebærde sig derinde. Forældrene giver tilladelse til Snapchat for tidligt. Mange af de konflikter vi får, stammer fra de digitale medier, og det der foregår derinde.

Pædagog

> Forsknings- perspektiver

Fredericia
Kommune

INPUT | Forskningsperspektiver - TEMATIKKER

- Trivsel skabes i og på tværs af de arenaer, hvor børn og unge lever deres liv (VIVE)
- Det er en overdrivelse at tale om generel trivselskrise blandt danske børn og unge (VIVE)
  - De fleste børn og unge har det fint. Det man bør fokusere på er:
  - Stigende mistrivsel hos unge piger fra ca. 15 år
  - Markant mistrivsel blandt udsatte børn
  - Flere piger end drenge føler sig ensomme
- I en alder af 25 år oplever unge, som ikke går på eller endnu har gennemført en ungdomsuddannelse, at de er sat uden for samfundet og har lavere psykisk trivsel end andre unge (Reformkommissionen)
- Forældres skærmvaner tager fokus fra børn (Børns Vilkår)
- Mindre skærmtid er godt for sundheden i de danske børnefamilier (SDU)
- Mere end halvdelen af børn og unge i 6. og 9.klasse holder ting for sig selv for at undgå en overreaktion fra forældrene (Børns Vilkår)
- Tre samfundstendenser giver anledning til "ny udsathed" 1)Acceleration, 2)Præstation, 3)Psykologisering (Cefu)
- Hvis børn ikke oplever omsorg og ikke får deres behov dækket, så kan de få det svært senere i livet, fordi de ikke ved, hvordan de skal agere i forhold til sig selv og andre mennesker (VIVE)
- Det ser særligt ud til at være holdsport, der overvejende foregår i foreninger, som børn og unge med dårlig trivsel i mindre grad deltager i. Således er der 29 pct. af børnene med dårligst trivsel, der dyrker holdsport, mens det gælder hele 51 pct. af dem, der trives bedst (IDAN)
- De børn, der leger mest fysisk og mest sammen med andre, trives bedre end de børn, som leger mest stille og med skærmen. Den gode historie er, at 45% har en yndlingsleg (Legeforsker, AU)

INPUT | Forskningsperspektiver

FORSKNING I RESILIENS

- *Målrettet arbejde med, at barnet eller den unge (og forældre) selv øver indflydelse både på hjælpen og i eget liv, er afgørende for succes i indsatsen.*
- *Vejen til at kunne handle i eget liv er deltagelse og indflydelse – både i måden, hvorpå vi forstår trivsel og mistrivsel, og i forhold til hvilken hjælp der er behov for.*
- *Det 'at høre til' er også afgørende for trivsel.*
- *Det er vigtigt at sætte barnets og familiens forståelser af trivsel i centrum, når det fastsættes, hvad målet med indsatserne er.*
- *Legen er vigtig. Man bliver ikke bare kreativ, man danner sig også. Man danner sin personlighed og sig selv. Og noget af det, som mange unge har store problemer med i dag, er netop den her overskridelse, at de ikke kan se ud over sig selv. Hvis de træner det i legen, mens de er små, vil de også kunne det, når de bliver større. (Lars G. Hammershøj, DPU)*

**Fredericia
Kommune**

